

Разлози за искључиво писање ћирилицом су многобројни. Основни су: естетски, лингвистички, пуристички, историјски, културни, верски, етички, духовни, национални, правни, политички, психолошки, педагошки, социолошки, економски, трговачки и туристички.

- 1. Естетски.** Према општем уверењу, ћирилица је лепше, калиграфскије писмо. Замењивати је мање лепом латиницом знак је помањкања осећаја за лепо.
- 2. Лингвистички.** Хрватска латиница има три диграма, или диграфа, или двословља (dž, lj, nj), као и четири слова са дијакритичким знацима (č, ć, š, ž). У ћирилици таквих слова нема. Ћирилица је, дакле, лепше и функционалније писмо.
- 3. Пуристички.** Писање ћирилицом подсвесно ограничава употребе страних речи (туђица). Писање латиницом поспешује њихово продирање у српски језик. Брига за чистоту српског језика препоручује писање ћирилицом.
- 4. Историјски.** Срби су, рачунајући и наше словенске претке, писали разним писмима: глагољицом, ћирилицом, арабицом и латиницом. Глагољица се давно повукла пред једноставнијом ћирилицом. Арабица је била писмо само говорника српског језика муслиманске вере. Латиница је била све до средине XX века углавном писмо говорника српског језика католичке вере. Од средине XX века, под утицајем комунизма, она се проширила и на Србе православце.

Упркос овим променама и девијацијама, ћирилица је била и остала суштински једино писмо Срба православаца.

5. Културни. Др Петар Милосављевић у књизи „Српска писма” (2006) опширно пише о писму Лепенског вира и Винчанском писму и тиме уноси збрку. Мада је проучавање тих писама корисно и хвале вредно, њихово сврставање у „српска писма” је хеуристички нетачно. То што се та писма налазе на територији данашње Републике Србије не говори о њиховој етиолошкој повезаности ни са Србима ни са државом Србијом. Та праисторијска писма припадају културној баштини целе Европе и света, а не само Србије. Још је горе то што аутор у „српска писма” убраја и „влесовицу”, писмо „Велесове књиге”, иако је реч о доказаној кривотворевини.

Насупрот овим опскурним писмима, ћирилица (старословенска, српскословенска, рускословенска, славјаносербска, вуковска) била је и остала јасан и непреварљиви део културе српског народа.

6. Верски. Писмо католичких Словена је латиница. Њом се служе католички Словени: Пољаци, Чеси, Словаци, Словенци и Хрвати. Писмо православних Словена је ћирилица. Њом се служе, или би бар требало да се служе, православни Словени: Руси, Белоруси, Украјинци, Бугари, Македонци и Срби. Широка употреба латинице код Срба сведочи о нашем озбиљном национално-верском застрањењу.

7. Етички. Настанак ћирилице је везан за мисионарску делатност св. Солунске браће, св. Кирила (нареченог Константина Филозофа) и његовог брата св. Методија. И данас је ћирилица искључиво писмо Православне цркве. Искључиво коришћење ћирилице повезује нас – макар и несвесно – са православном етиком.

8. Духовни. Ћирилица је свето писмо православних Словена. Старословенска азбука представља једну врсту вероисповедања („Аз буки вједи...“). Стога је свака употреба ћирилице у основи потврда веровања у духовни значај писања.

9. Национални. Срби, Хрвати и Бошњаци говоре исти језик, који историјска филологија назива српским. Али ова три народа разликују се у вери. Будући да је основна *differentia specifica* међу њима религија, то значи да ћирилица, као искључиво писмо православне традиције, треба да буде и искључиво писмо Срба.

10. Правни. Познавајући и признавајући културно-историјски и национално-државни значај ћирилице, Устав Републике Србије (Члан 10) напомиње да су у службеној употреби у Републици Србији „српски језик и ћириличко писмо“. Ова уставна одредба је обавезујућа за све.

И међународне институције признају да је ћирилица једино српско писмо. По класификацији UNESCO-а, Вукова ћирилица је српско, а латиница хрватско писмо.

11. Политички. Употреба ћирилице је мера нашег идентитета, интегритета и суверенитета. Широка распрострањеност латинице у Србији сведочи о слабости српске националне свести и српске државе.

12. Психолошки. Коришћење два писма ствара осећај несигурности и шизофрениости. Коришћење само ћирилице ствара осећај сигурности и целовитости.

13. Педагошки. Ђаци се у Србији уче двама писмима, што и њима и њиховим учитељима ствара много проблема. Учење два писма представља својеврсну педагошку ентропију – губитак времена и енергије.

Двоазбучност штети младима, јер их чини несигурним писцима. Није реткост да млади брају ћирилицу и латиницу. И није их због тога кривити. Крив је школски систем који им ту несигурност ствара. Често се могу видети графити, чак и они националистичке садржине, у којима су помешана писма. Све би се то отклонило када би се у школама прешло на искључиво коришћење ћирилице.

14. Социолошки. Коришћење два писма у једном националном корпусу доводи до непотребних гложења. У нормалној држави не би била потребна удружења попут „Ћирилице”, јер би се подразумевало да један народ има једно писмо. У условима једноазбучја не би били потребни ни чланци, књиге, телевизијске емисије и други облици културног ангажовања у прилог овог или оног писма. Други народи, који су питање писма решили на једини природан начин – на начин једноазбучја, могу своју снагу да употребе на друге културно-језичке делатности. Ми смо, нажалост, у ситуацији када се још боримо са најелементарнијим питањем – са питањем писма. Социјалну кохезију и културни напредак остварило би једноазбучје.

15. Економски. Исписивање текстова на два писма, како је данас чест случај, представља губљење времена и енергије. Двоазбучност је неекономична и представља економски баласт.

16. Трговачки. Вукова ћирилица представља својеврстан српски бренд – нешто што

Разлози за ћирилицу

Пише: Владислав Ђорђевић
субота, 20 јул 2013 07:06

одликује само српски народ. Одражавајући српски идентитет, она има и велики трговачки значај.

17. Туристички. Искључиво коришћење ћирилице може странце привући у Србију. Љубав и оданост према ћирилици може бити најбоља туристичка реклама.

Идеја да ће латиница привући туристе потпуно је погрешна. Грци љубоморно чувају своје национално писмо алфавит и због тога немају оскудицу у посетиоцима. То љубоморно чување сопствене културе, па и писма, управо је оно што странце и може привући у Србију.

Закључак. Има вероватно још разлога за употребу ћирилице, али и оволико колико је речено довољно је да се може закључити да је искључиво коришћење ћирилице научно оправдано и друштвено корисно.

Аутор је председник Управног одбора Удружења за заштиту ћирилице српског језика „Ћирилица”